

Beslisnota voor de raad

Datum 20 april 2023

Openbaar

Onderwerp Veiligheidsregio IJsselland: Jaarstukken 2022 - kadernota 2024 - programmabegroting 2024

Versienummer

Portefeuillehouder P.H. Snijders
Informant Marcel Oldenburger / Mark Pierik
Afdeling Fysieke Leefomgeving
Telefoon (038) 498
Email M.Oldenburger@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 7.2.2 We versterken de fysieke veiligheid door het voorkomen en tegengaan van branden, ongevallen, rampen, crises en gevoelens die daarmee samenhangen

Begroting wijzigen Ja,
Dekking ten laste van

Bijlagen

1. Jaarstukken 2022
2. Kadernota 2024
3. Concept programmabegroting 2024

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 Kennis te nemen van de Jaarstukken 2022;
- 2 Kennis te nemen van de uitgangspunten uit de Kadernota 2024;
- 3 In te stemmen met de concept Programmabegroting 2024 en hierover geen zienswijze in te dienen.

Datum 20 april 2023

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Conform de Wet Gemeenschappelijke Regeling biedt de Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ) de volgende stukken aan:

1. de Jaarstukken 2022 ter kennisname. Hierop is geen zienswijze mogelijk.
2. de Kadernota 2024 ter kennisname (dit zijn de beleidsmatige en financiële kaders voor het programma en de begroting 2024). Hierop is geen zienswijze mogelijk.
3. de Concept Programmabegroting 2024. Hierop is zienswijze mogelijk.

De VRIJ continueert de lijn van de afgelopen jaren om de gemeentelijk bijdragen met uitzondering van autonome kostenstijgingen, niet te laten stijgen. Voor nieuw beleid vraagt de veiligheidsregio, ook in deze begroting, geen extra middelen. Het principe hanteren 'nieuw voor oud' blijft de regel. Echter, een aantal ontwikkelingen, denk aan informatieveiligheid en de invoering van de Omgevingswet, leidt mogelijk tot meerkosten die niet structureel uit de begroting gefinancierd kunnen worden. Dit geldt ook voor de opgave om een toekomstbestendige uitrukorganisatie voor de brandweer te creëren, binnen de kaders die door Europese regelgeving gesteld worden. Dergelijke ontwikkelingen leiden tot nieuw beleid, zonder dat bestaand beleid kan worden afgebouwd.

Beoogd effect

De raad informeren over de realisatie van de financiële en beleidsmatige doelen van Veiligheidsregio IJsselland binnen de bestuurlijk vastgestelde kaders. Tevens om af te zien van het indienen van een zienswijze.

Argumenten

1. Kennis nemen van de resultaten van de VRIJ in de Jaarstukken 2022.

Jaarrekening 2022

De jaarrekening 2022 van Veiligheidsregio IJsselland sluit af met een negatief saldo van 33.939 euro. Dit is 410.347 euro lager dan bij de tweede bestuursrapportage 2022 was verwacht. Deze verschillen laten zien dat 2022 een onzeker en daardoor moeilijk voorspelbaar jaar was. Naast de stijgende inflatie hebben onvoorziene factoren, zoals de eenmalige uitkering aan werknemers in december 2022 en het moeten instellen van een voorziening spaarverlof er mede toe geleid dat het voordeel van de afgelopen jaren teniet is gedaan.

Daarnaast laat uitvoering van het functioneel leeftijd ontslag 24-uurs uitrukdienst een afwijking zien ten aanzien van de vastgestelde budgetten. Daarbij is het goed om te constateren dat deze extra lasten nagenoeg volledig binnen de begroting zijn opgevangen.

De meerkosten en opbrengsten opvang ontheemden Oekraïne, crisisnoodopvang hebben in het begrotingsjaar tot fluctuaties geleid. Hoewel dit onder aan de streep kostenneutraal is afgerond voor 2022 lopen deze wel door de reguliere begroting heen.

Accountant bevindingen

De accountant heeft een (voorlopige) bevinding bij de jaarrekening aangaande de rechtmatigheid van uitgaven. Deze onrechtmatigheid is circa 670.000 euro wat de materialiteitsgrens van 1% met 0,2% te boven gaat en leidt tot een verklaring met beperking.

Datum 20 april 2023

De onrechtmatigheid heeft betrekking op twee onderdelen:

1. *Niet tijdig aanbesteding van Microsoft licenties, totaal 339.000 euro.*
Het betreft licenties die de veiligheidsregio in 2020 met spoed hebben moeten aanschaffen voor Veiligheidsregio IJsselland en GGD bij de start van de coronacrisis. Er was toen dringend behoefte aan een stabiele voorziening voor videobellen (MS Teams). De accountant oordeelt dat nu, na een periode van twee jaar, een situatie is ontstaan waarbij sprake is van een structureel karakter, waarbij totale som boven de grens voor Europese aanbesteding komt te liggen. Van spoedeisend belang is geen sprake meer. Voor 2023 staat de transitie naar Office 365 in de planning. De licenties worden dan opnieuw tegen het licht gehouden. Het verder borgen van hun inkoop en aanbestedingsproces zullen ze tevens beter gaan borgen. Dit was al een actiepoint dat ze uit de laatste managementletter opvolging geven.
2. *Investerings in met name blusleiding, voertuigen en ICT-middelen buiten de goedgekeurde kredieten van totaal 308.000 euro.*
Hoewel deze investering binnen de begroting heeft plaatsgevonden, is deze onbedoeld niet meegenomen in de tweede bestuursrapportage waardoor onrechtmatigheid is ontstaan. Ook op de investeringen zal de veiligheidsregio het interne controleproces aanscherpen.

De genoemde maatregelen neemt de veiligheidsregio mee in de opvolging van de aandachtspunten uit de managementletter, waarbij ze ook oog hebben voor de druk die afgelopen jaren is ontstaan op de bedrijfsvoering tijdens met name de covid-crisis. Ook hier is vanuit het management aandacht voor.

Jaarverslag 2022

In 2022 waren de volgende zaken eveneens opvallend:

- a. Toen de covid-19-crisis nagenoeg voorbij was, kreeg de veiligheidsregio coördinerende en uitvoerende taken op het gebied van de vluchtelingencrisis;
- b. Alle activiteiten die door de covid-19-crisis tot stilstand gekomen waren, of beperkt waren uitgevoerd, zijn weer als vanouds opgepakt. Hierbij kan gedacht worden aan het opleiden en oefenen van brandweer- en crisisfunctionarissen en activiteiten op het gebied van Veilig Leven. Wel is er behoorlijk druk ontstaan op bedrijfsvoering waarbij naast het regulier werk de crisisorganisatie maximaal is gefaciliteerd. Dit heeft geleid tot uitval van personeel en achterstanden in regulier werk. We nemen maatregelen om deze situatie te normaliseren.
- c. De inzet van de crisisfunctionarissen in de crisisstructuur (eerst covid-19 en daarna de vluchtelingencrisis) en de bemensing van de opvanglocaties voor Oekraïners en vluchtelingen heeft consequenties gehad voor de werkzaamheden van de veiligheidsregio. Er is gekozen om zo veel als mogelijk de doelstellingen te behalen die met het bestuur zijn afgestemd. Een aantal ICT-projecten heeft echter wel vertraging opgelopen.
- d. Er hebben zich in 2022 twaalf zogenaamde GRIP1-incidenten voorgedaan. Daarnaast is er vijf keer een ROT (Regionaal Operationeel Team) geformeerd voor de volgende niet-acute situaties: covid-19 (afsluiting), extreem weer/ hoge waterstanden, opvang ontheemden Oekraïne, boerenprotest en watertekort/ droogte.
- e. De brandweer is ruim 3.000 keer gealarmeerd in 2022. De brandweer was bij 96% van de meldingen binnen de in het dekkingsplan vastgestelde opkomsttijd ter plekke.

Datum 20 april 2023

- f. Vanwege de droogte zijn er veel meer meldingen geweest van berm- en natuurbranden dan voorgaande jaren. Zo waren er in 2021 78 meldingen van bermen natuurbranden tegenover 227 meldingen van berm- en natuurbranden in 2022.

2. Kennis nemen van de uitgangspunten van de Kadernota 2024

De beleidsmatige kaders staan beschreven in de strategische beleidsagenda. De hoofdlijnen uit de beleidsagenda van de veiligheidsregio IJsselland zijn:

“Het vanuit de wettelijke basis toewerken naar een breder IJssellands fundament. Dat fundament bestaat uit vijf onderdelen:

- 1. Samenwerken met onze partners, collega veiligheidsregio's, collega's in het aangrenzend deel van Duitsland, organisaties en inwoners. En deze samenwerking waar nodig versterken.*
- 2. Helpen: daar waar we gevraagd worden en we waarde kunnen toevoegen.*
- 3. Flexibel en adaptief opereren en blijven leren en ontwikkelen, zowel in de operatie als in de bedrijfsvoering.*
- 4. Transparant en voorspelbaar zijn in brede zin, van de aanpak van crises tot de financiële verantwoording.*
- 5. Informatie gestuurd werken: proactief informatie verzamelen, verrijken en delen”*

De beleidsagenda beschrijft drie programma's, in 2024 gaat de veiligheidsregio vanuit die programma's met de volgende activiteiten aan de slag;

1. Risico en crisisbeheersing
2. Toekomstbestendige brandweerzorg
3. Veilig Leven: iedereen aan zet.

Financiële kaders

De programmabegroting 2024 wordt opgesteld aan de hand van de programmabegroting 2023 met toepassing van de volgende financiële uitgangspunten. Deze zijn gebaseerd op de septembercirculaire 2022 van het gemeentefonds en op het AB-besluit op 11 mei 2016, waar de kaders en spelregels zijn vastgesteld voor indexering ter voorbereiding en opstellen van de begroting Veiligheidsregio IJsselland. De inflatie loopt momenteel uit de pas en wijkt af van de trend van afgelopen jaren. De veiligheidsregio monitort daarom de ontwikkeling van de inflatie in de bestuursrapportages, zodat het bestuur tijdig kan bijsturen op de kostenontwikkeling als gevolg van de oplopende inflatie.

- De volgende percentages voor stijging van de prijzen en de lonen worden opgenomen:
 - a. prijsindexering: 1,90%
 - b. loonindexering: 4,20%
- Veiligheidsregio IJsselland verwerkt nog een resterende taakstelling van 65.000 euro in de begroting 2024.
- Conform het besluit in het AB van 8 december 2021 de gemeentelijke bijdrage te berekenen op basis van 50 procent historische bijdrage en 50 procent op basis uitkering gemeentefonds voor brandweer en rampenbestrijding worden de nadeel gemeenten in 2024 en 2025 aflopend gecompenseerd om in te groeien naar de aangepaste jaarlijkse bijdrage.
- In het kader van de Contourennota versterking crisisbeheersing en brandweerzorg ontvangen de veiligheidsregio's een extra doeluitkering, als verhoging van de Bdur. Voor Veiligheidsregio IJsselland gaat het in 2023 om 1.290.200 euro structureel. In de loop van 2023 wordt besloten hoe deze extra gelden worden besteed. Eind 2023 wordt landelijk besloten over de verdeling

Datum 20 april 2023

van de resterende extra middelen. Het is daarom nu nog onduidelijk wat de extra doeluitkering in 2024 zal bedragen.

3. In te stemmen met de concept programmabegroting 2024 en hierover geen zienswijze in te dienen.

Het advies is om geen zienswijze te geven op de concept programmabegroting 2024 omdat de begroting alleen toeneemt vanwege indexeringskosten. Deze indexatie is conform gemaakte afspraken en past binnen de uitgangspunten die de gemeente Zwolle hanteert voor verbonden partijen.

De extra lasten door gevolgen CAO 2023 zijn nog niet verwerkt in de begroting 2024, Deze komen na definitieve vaststelling door vakbonden en werkgevers apart naar de deelnemers.

De begroting voor 2024 is op hoofdlijnen uitgewerkt. In de begroting is onderscheid gemaakt tussen structurele taken en nieuwe ambities. Voor de nieuwe ambities worden vooralsnog geen financiële middelen vrijgemaakt.

Enkele 'highlights' in 2024 zijn:

Voorkomen

- Er vindt permanente risicomonitoring plaats in de veiligheidsketen. Nieuwe en actuele risico's worden geduid met partners. Zo nodig worden acties ingezet. De methodiek om te komen tot deze kortcyclische risicomonitoring wordt verder doorontwikkeld.
- In ieder advies op een omgevingsvergunning is een paragraaf 'risicogerichtheid' opgenomen. In deze paragraaf staat een advies, aanvullend op de wettelijke regels, gericht op het verder beperken van onveilige situaties.
- Een speerpunt van het Programma Veilig Leven is de inzet op werkelijke gedragsverandering, naast bewustwording. In 2024 gaat de veiligheidsregio verder met het verkennen van de mogelijkheden om burgerkracht en samenredzaamheid in onze regio aan te boren en te versterken. Daarbij wil de veiligheidsregio ook meer en meer het virtuele kennisplatform uitbouwen.

Bestrijden en beheersen

- Het programma Toekomstbestendige brandweerzorg richt zich op de volgende thema's: maatwerk in incidentbestrijding, informatie gestuurd werken, voor en met elkaar werken, vak inhoud in beweging en organisatie.
- Het programma Risico- en Crisisbeheersing richt zich op het informatie gestuurd werken (beter voorbereid zijn op risico's) in de hele veiligheidsketen en het zorgen voor een respons die langdurig kan worden volgehouden.

Aanvullende ambities

- De veiligheidsregio IJsselland geeft uitvoering aan de maatregelen die geselecteerd zijn om de CO₂-uitstoot van de veiligheidsregio te verminderen. Op die manier blijven zij tevens gecertificeerd op niveau 3 van de CO₂-prestatieladder. In 2024 willen ze doorgroeien naar niveau 4. De kosten dekken ze binnen de begroting. Naast de prestatieladder worden ook andere initiatieven ontplooid in het kader van duurzaamheid, bijvoorbeeld bij het onderdeel brandweer.

Datum 20 april 2023

- Informatievoorziening (inclusief voldoen aan Woo) & Informatieveiligheid (inclusief B10), als vervolg op de acties die in 2023 worden ingezet.
- invoering gewijzigde gemeenschappelijke regeling.
- Herijking huisvestingsbeleid.
- Het versterken van hun positie op de arbeidsmarkt: onder andere door kantoorfuncties te koppelen aan repressieve functies om het werk interessanter te maken.

Financiën

De gehanteerde financiële uitgangspunten voor de begroting 2024 passen binnen de kaders van de gemeenten Zwolle. De bijdrage 2024 aan de VRIJ zullen verwerkt worden in de begroting 2024 van de gemeenten Zwolle.

De gemeentelijke bijdrage in 2024 staat in onderstaande tabel.

Gemeente	Percentage	Gemeentelijke bijdrage 2023 (excl. Maatwerk en BZ)	Indexering 2024	Bijdrage bevolkingszorg (o.b.v. het inwoneraantal)	Maatwerk afspraak	Bijdrage in begroting 2024	Incidentele compensatie 2024	Totale bijdrage in begroting 2024
Dalfsen	5,08%	1.930.290	56.631	9.057		1.995.978		1.995.978
Deventer	18,92%	7.187.595	210.869	31.507	213.433	7.643.404		7.643.404
Hardenberg	11,04%	4.193.650	123.033	19.193		4.335.876		4.335.876
Kampen	8,54%	3.244.003	95.172	17.017	8.169	3.364.361	-45.005	3.319.356
Olst-Wijhe	3,77%	1.430.583	41.970	5.744	33.419	1.511.717		1.511.717
Ommen	3,76%	1.429.756	41.946	5.732		1.477.434		1.477.434
Raalte	6,70%	2.544.334	74.645	11.845		2.630.825		2.630.825
Staphorst	2,82%	1.072.264	31.458	5.367		1.109.079	-11.558	1.097.521
Steenwijkerland	8,75%	3.325.824	97.573	13.896		3.437.292	-39.755	3.397.537
Zwartewaterland	4,48%	1.703.718	49.983	7.147		1.760.849		1.760.849
Zwolle	26,13%	9.928.676	291.286	40.583	167.600	10.428.145		10.428.145
Totaal	100%	37.990.683	1.114.565	167.089	422.621	39.694.958	-96.318	39.598.640

In bovenstaande overzicht zijn de gevolgen CAO 2023 nog niet verwerkt. Hiervoor is gekozen omdat deze nog niet definitief was bij opstellen van de begroting 2024. De CAO 2023 komt hoger uit dan de hiervoor opgenomen percentages waardoor de loonkosten behoorlijke hoger uitkomen. Dit kan niet binnen de begroting van de Veiligheidsregio worden opgevangen. Dit heeft daarom gevolgen voor de gemeentelijke bijdragen voor zowel 2023 als 2024. De gevolgen 2023 zullen worden meegenomen bij Berap II 2023. De gevolgen 2024 in de begroting 2024 van de gemeenten Zwolle.

Datum 20 april 2023

Gemeente	Percentage	Aanvullende bijdrage CAO 2023	Aanvullende bijdrage CAO 2024
Dalfsen	5,08%	89.546	72.262
Deventer	18,92%	333.431	269.073
Hardenberg	11,04%	194.543	156.992
Kampen	8,54%	150.489	121.441
Olst-Wijhe	3,77%	66.365	53.555
Ommen	3,76%	66.326	53.524
Raalte	6,70%	118.031	95.249
Staphorst	2,82%	49.742	40.141
Steenwijkerland	8,75%	154.284	124.504
Zwartewaterland	4,48%	79.035	63.780
Zwolle	26,13%	460.590	371.687
Totaal	100%	1.762.382	1.422.207

Vervolg

Op de concept programmabegroting is een zienswijze van de gemeenteraad mogelijk. Deze dient voor 12 juni kenbaar gemaakt te worden indien de raad gebruik wil maken van dit recht.

Het algemeen bestuur bespreekt dit onderwerp op 12 juli 2023. De voorbereiding hiervan vindt plaats in de vergadering van het dagelijks bestuur op 12 juni 2023. De vastgestelde begroting is vanaf 17 juli vinden op de website van de veiligheidsregio; www.vrijsselland.nl

Openbaarheid